

ת"פ 41803/04/13 - מדינת ישראל נגד א מ

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 41803-04-13 מדינת ישראל נ' מ
בפני כב' השופטת שרית זמיר

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

א מ

הנאשמים

הכרעת דין

ביום 7.09.14 מייד עם סיום שמיעת הראיות וסיכומי הצדדים בעל-פה, הודעתי על זיכוי של הנאשם מעבירת התקיפה שיוחסה לו בכתב האישום.

בהתאם להוראת סעיף 183(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, להלן נימוקי הזיכוי:

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של תקיפת בת זוג - עבירה לפי סעיפים 379 + 382(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

על פי עובדות כתב האישום, במועד הרלוונטי היו הנאשם וי מ (להלן: המתלוננת) נשואים כ-45 שנים.

בתאריך 15.02.13 בסביבות השעה 22:00 ברח' ... היו הנאשם והמתלוננת שרויים בגילופין והנאשם צעק בשפה הרוסית על המתלוננת.

בנסיבות הללו אחז הנאשם בידיה של המתלוננת, עיקמן מאחורי גבה ואחז בעורפה.

הנאשם המשיך ואחז במתלוננת, דחף אותה מספר פעמים עד אשר הפילה ארצה.

בהמשך נאחזה המתלוננת בגדר והנאשם משכה.

בישיבת המענה ביום 14.10.13 כפר הנאשם, באמצעות באת כוחו, במיחוס לו.

הנאשם אישר כי נכח במקום ובזמן יחד עם המתלוננת אשר בהבדל ממנו היתה בגילופין, וטען כי כל שעשה היה לנסות להרים את המתלוננת ולתמוך בה במטרה להוליכה לכיוון ביתם.

פרשת התביעה

במסגרת פרשת התביעה העידו 2 עדי ראיה לאירוע גב' שי פורטוגלי ומר מיכאל שכטר. כן העידה המתלוננת.

לתיק בית המשפט הוגשו בהסכמה המוצגים הבאים:

- דו"ח עיכוב של הנאשם מיום 15.2.13 - ת/1.
- דו"ח פעולה של השוטר סרגיי טדז'יקוב מיום 15.12.13 - ת/2.
- אמרת נאשם מיום 16.2.13 - ת/3.
- עדות המתלוננת גב' י מ מיום 16.2.13 - ת/4.
- דו"ח פעולה מיום 15.2.13 - ת/5.

עדות עדת הראיה הגב' פורטוגלי

בעדותה בבית המשפט מסרה העדה כי בליל ה-15.2.13 יום שישי בסביבות השעה 23:00 בהיותה ברח' ו... שמעה צעקות ברוסית. לדבריה, עמדה די מרחוק והצליחה להבחין בגבר (הנאשם) תופס בידה של אשה (המתלוננת), מעקם אותה מאחורי הגב ותופס בה בצוואר.

לדבריה, בשלב מסוים נפלה המתלוננת על הרצפה כמו גם נאחזה בגדר והנאשם ניער אותה.

עדות עד הראיה מר שכטר

בעדותו בבית המשפט מסר העד כי בליל ה-15.2.13 הבחין בנאשם מנסה לגרור את המתלוננת והיא נופלת ארצה. לדברי העד המתלוננת החזיקה בגדר תוך שהנאשם מנסה למשוך אותה ובשלב מסוים הנאשם אף ניער את המתלוננת. העד הסביר כי האירוע משך את תשומת ליבו נוכח העובדה כי המתלוננת היתה על הרצפה והנאשם צעק עליה ברוסית.

העד נשאל והבהיר כי נראה היה שהמתלוננת לא רוצה ללכת עם הנאשם והוא רוצה להוליך אותה.

בחקירתו הנגדית מסר העד כי בני הזוג נראו לו שיכורים.

עדות המתלוננת הגב' מ.

אקדים ואומר כי בעדותה בבית המשפט כמו גם כפי דבריה בחקירתה במשטרה, לא מסרה המתלוננת עדות שיש בה כדי להפליל את הנאשם, ההיפך הוא הנכון. בנסיבות הללו לא ברורה כלל ועיקר החלטת המאשימה לכלול אותה ברשימת עדי התביעה.

מכל מקום, בעדותה בבית המשפט מסרה המתלוננת כי בערב ה-15.2.13 התארח יחד עם בעלה - הנאשם, בבית קרובי משפחתם שם שתתה קוניאק. בשל השתיה המוגזמת לא חשה בטוב וכשהיו בדרכם הביתה התיישבה על הארץ ולא היתה מסוגלת ללכת. הנאשם הרים אותה ואמר לה שתיכף יגיעו הביתה. המתלוננת סירבה והנאשם כעס עליה תוך שניסה להרים אותה, ובלשונה: "הוא אמר שנשאר קצת ללכת עד הבית אז בואי נלך הביתה. הוא ניסה להרים אותי, הוא לא היה יכול להשאיר אותי ברחוב" (פרוטו' עמ' 6 שו' 20-21).

בסופו של דבר היא התרוממה והם החלו הולכים, אז הבחינו בשוטרים שהגיעו למקום ופנו אליהם.

העדה ביקשה להדגיש מיד בפתח עדותה כי היא הכשילה את בעלה הנאשם וחשה בושה מפניו עקב מעשיה. לדבריה היא והנאשם בני זוג מזה 45 שנה, הורים לילדים וסבים לנכדים, מנהלים מערכת יחסים טובה ובריאה והנאשם מעולם לא פגע בה. המתלוננת עמדה בתוקף על כי בעלה הנאשם לא תקף אותה, אלא ניסה להרים אותה וללכת איתה הביתה, הא ותו לא.

העדה עומתה עם העובדה כי השוטר שהגיע למקום - סרגיי טדז'יקוב, ציין בדו"ח הפעולה שלו כי שמע את המתלוננת צועקת ברוסית "הוא הרביץ לי" והסבירה:

"כשהגיעה ניידת והוא (השוטר - ש.ז.) התחיל לשאול אותי אני אמרתי לו כאילו בשאלה "הוא מרביץ לי?" (פרוטו' עמ' 8 שו' 4).

וכן: "אני שאלתי אותו "הוא מרביץ לי? אף פעם הוא לא נגע בי אין דבר כזה" (פרוטו' עמ' 8 שו' 10).

העדה עמדה בנחרצות על גרסתה, לפיה הנאשם לא הפיל אותה אלא רק ניסה להרים אותה. לדבריה, היא חשה ברע והתיישבה על הארץ משום שלא היתה מסוגלת ללכת. לדבריה, יכלה "ליפול לבד" עקב מצבה והנאשם רק ניסה לעזור לה להתרומם וללכת.

דו"ח הפעולה של השוטר סרגיי טדז'יקוב (ת/2)

דו"ח הפעולה שנרשם ע"י השוטר הוגש בהסכמה לתיק בית המשפט, תוך שהצדדים ויתרו על חקירת עורך הדו"ח.

מהדו"ח עולה כי השוטר הגיע למקום האירוע שם פגש במודיעה - הגב' פורטוגלי שהצביעה לו על הנאשם והמתלוננת.

השוטר ניגש לעברם והבחין כי המתלוננת מתנדנדת ובקושי עומדת על הרגליים והפריד בין בני הזוג.

הנאשם מסר לו כי אשתו השתכרה במהלך הארוחה והוא מנסה להביאה הביתה ולכן משך אותה בניסיון להרימה ולהחזיקה על מנת שלא תיפול ארצה.

באותו הזמן שמע השוטר את המתלוננת צועקת ברוסית: "הוא הרביץ לי" וכששאל אותה מה הוא עשה לה השיבה: "לא חשוב".

השוטר גבה עדות במקום מעדי הראיה, הודיע לנאשם שהוא מעוכב לתחנה ובני הזוג נלקחו בניידת לתחנת המשטרה.

פרשת הגנה

במסגרת פרשת ההגנה העיד הנאשם בלבד.

עדות הנאשם

הנאשם תיאר כי בערב האירוע התארחו במסיבת יום הולדת בבית קרובי משפחה, והמתלוננת שתתה יותר מכפי יכולתה. בסיום המפגש יצאו לכיוון ביתם. מרחק של כ-600 מ' מביתם המתלוננת חשה ברע והתיישבה על הרצפה. הנאשם לקח את תיקה ואת נעליה, אסף את שאר חפציה ובהמשך ניסה להרים אותה. המתלוננת סירבה ולכן ניסה לנער אותה. לדבריו ניסה לגרום לה ללכת במשך 10-15 דקות.

הנאשם מסר כי כעס על המתלוננת ודיבר אליה עד שלבסוף הצליח לשכנע אותה ללכת, היא התרוממה והם החלו הולכים תוך שהוא תומך בה, אז נעצרו ע"י שוטרים שהגיעו למקום.

השוטרים פנו אליהם ושאלו את המתלוננת אם הנאשם מרביץ לה, כשבכל אותו הזמן הנאשם מחזיק בה ותומך בה מפני שקשה לה ללכת.

בחקירתו הנגדית אישר הנאשם כי אחז בזרועה של המתלוננת, משך אותה בידה, ניסה להרימה מהרצפה, צעק עליה וניער אותה כדי להעיר אותה (פרוטו' עמ' 11).

הנאשם נשאל מדוע עדי הראיה טענו כי הבחינו בו תוקף את המתלוננת והשיב כי אכן הפעיל כח כלפי המתלוננת ויכול ועדי הראיה פירשו זאת מהצד כתקיפה (פרוטו' עמ' 11 שו' 20-21).

הנאשם אישר כי משך את המתלוננת בכח וכי היא התנגדה לו והוסיף כי עשה כן משום שהמתלוננת לא יכלה ללכת, התיישבה ואף נרדמה במקום וכן כי נאחזה בגדר והוא משך אותה כדי למנוע ממנה להפצע מהגדר.

הנאשם נשאל האם משך את המתלוננת בניגוד לרצונה והשיב: "מה זאת אומרת רצונה? היא לא היתה מסוגלת ללכת, היא היתה בגילופין" (פרוטו' עמ' 11 שו' 27-29).

דין והכרעה

מהעדויות והראיות שהובאו בפני עולה כי כל המעורבים באירוע מתארים באופן דומה את אשר אירע מבחינה עובדתית. מהתיאורים הדומים עולה כי במהלך האירוע הפעיל הנאשם כח כלפי המתלוננת שהתבטא בעיקר במשיכתה, בדחיפתה בניסיון לסחוב אותה ולנער אותה כשהיא מתנגדת לכך ומסרבת לשתף פעולה על רקע שכרותה.

מהאמור עולה כי אין מחלוקת כי הנאשם הפעיל כח כלפי גופה של המתלוננת בלא הסכמתה.

לכאורה, ונוכח העובדה כי הגדרת המושג "תקיפה" אינה כוללת כשלעצמה - דרישה לקיומו של הליך נפשי, אלא מצטמצמת לקביעת רכיבי היסוד העובדתי, הרי שהמעשה עונה על הגדרת **המושג** תקיפה.

אלא שלא די בכך, שכן בהגדרת **עבירת** התקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין מופיע רכיב נוסף והוא הרכיב "**שלא כדין**".

היסוד "**שלא כדין**" הינו בגדר נסיבה המהווה חלק מהיסודות העובדתיים של עבירת התקיפה.

משמעותה הבסיסית של דרישה זו היא "ללא צידוק בדין" וההלכה הפסוקה נתנה למושג זה כאן פרשנות מרחיבה הכוללת כל צידוק ופטור, שהדין, במובן הרחב של המושג, מכיר בו.

מכאן כי קיומו של הצדק בדין משמיט את הבסיס מתחת לעבירה.

ובמילים אחרות מקום בו ניתן להצביע על קיומו של "צידוק בדין" - במובן הרחב של המושג - לתקיפתו של אחר - לא תהווה התקיפה עבירה.

כך לדוגמה ניתוח של אדם - ללא הסכמתו - כאשר הניתוח נועד להציל את חייו, או למנוע נזק חמור לבריאותו, אינו בא בגדר תקיפה אסורה (ראה למשל, **ע"פ 480/85 בענין יוסף קוטאם נ' מד"י**).

כך גם כבילת אדם "בהכרח" לטובתו - אם עסקינן בחולה נפש או אם לצורך טיפול רפואי (ראה למשל, **ע"פ 36/55 בענין דסוקי**).

וכך גם נקיטה בכח כלפי גופו של אחר במסגרת עשיית דין עצמית מותרת, או במסגרת התגוננות מפני מעשה בלתי חוקי, אינה באה בגדר תקיפה במובנה המשפטי.

בשים לב למסכת הראייתית שנפרשה בפניי, באתי לכלל מסקנה כי הגם שהנאשם הפעיל כח כלפי המתלוננת, שלא בהסכמתה, לא תקף אותה נוכח קיומו של הצדק למעשיו, ואפרט:

כאמור העדים כולם, הן מצד התביעה והן מצד ההגנה, מספרים סיפור עובדתי דומה ומתארים סיטואציה לפיה הנאשם אחז במתלוננת, ניסה לגרור אותה כשהיא נופלת לרצפה, משך אותה מהגדר בה ניסתה להאחז, ניער אותה וצעק עליה

ברוסית.

כאן המקום לציין כי בניגוד לתיאור המופיע בכתב האישום איש מהעדים לא מסר כי הנאשם הפיל את המתלוננת ארצה.

בנוסף אין חולק, גם לשיטת ההגנה, כי המתלוננת סירבה לשתף פעולה עם הנאשם.

עובדה נוספת שאינה שנויה במחלוקת היא כי המתלוננת בניגוד לנאשם היתה בגילופין. הדבר עולה בבירור מעדות המתלוננת עצמה, שהעידה כי עובר לאירוע שתתה 150 גר' קוניאק, לא הרגישה טוב, התיישבה על הרצפה ולא היתה מסוגלת להמשיך ללכת.

מעדות השוטר שהגיע למקום ומתאר כי המתלוננת מתנדנדת ובקושי עומדת על הרגליים.

מעדות עד הראיה שכטר שמסר כי המתלוננת נראתה שיכורה.

ומעדות החוקרת גובה עדות המתלוננת, שמכנה את המתלוננת "מסטולה" ומציינת כי נודף ממנה ריח חריף של אלכוהול.

אשר לנאשם ובניגוד למתואר בכתב האישום, אין כל אינדיקציה בחומר הראיות, או שמץ ראיה כי היה תחת השפעת אלכוהול.

בנסיבות הללו, גרסת הנאשם לפיה כל שביקש היה לגרום לאשתו שהייתה במצב גופני קשה לשתף עימו פעולה במטרה להובילה הביתה בשלום בשעת לילה מאוחרת, הינה בהחלט גרסה הגיונית, סבירה ומתקבלת על הדעת. בוודאי ובוודאי שיש באותה גרסה כדי לעורר ספק סביר במארג הראייתי שהציגה התביעה.

עוד יאמר כי גרסה זו מתיישבת עם עדויות עדי הראיה, שלא מתארים תקיפה כדוגמת אגרופים, בעיטות, סטירות וכיוצ"ב, מעשי אלימות מובהקים שלרוב גם יש בכוחם לגרום לחבלות בגוף המותקף. אלא גרירה, אחיזה בידיים, ניעור - פעולות שמתאימות לניסיון לגרום למתלוננת "להתעורר" ולשתף פעולה עם הניסיון להובילה לביתם, פעולות שלא הותירו כל סימן על גוף המתלוננת.

המדובר במעשים שסביר ונחוץ היה לעשות כדי לגרום למתלוננת לשתף פעולה עם הנאשם מתוך כוונה להובילה הביתה בבטחה ובשלום. זאת מקום בו לא היתה לנאשם אפשרות אחרת ובלשונו של הנאשם עצמו כשתיאר את מעשיו: "למען האמת אם היה לידינו מים הייתי שופך עליה דלי של מים".

בנסיבות הללו הכוח הסביר שהפעיל הנאשם על מנת לגרום למתלוננת "להתעורר" משכרונה, להתרומם מרצפת הרחוב, לשתף עימו פעולה וללכת לכיוון ביתם, אין בו משום תקיפה במובן הפלילי.

נהפוך הוא, מעשיו של הנאשם היו הכרחיים וחיוניים לטובת השמירה על גופה, בריאותה ובטחונה של המתלוננת.

הכח שהפעיל הנאשם כלפי המתלוננת נבע משקולים שבטובת המתלוננת, כשהנאשם יודע להעריך את התוצאות

האפשרויות במידה ויותר את הנאשמת לנפשה במצבה הגופני והמנטלי, שרועה על מדרכה ברחוב בשעת לילה מאוחרת, וילך בגפו לביתם המשותף, על מנת להמנע מהפעלת כח נגדה.

מנגד למניע שעמד בבסיס מעשיו של הנאשם, ניצבת המתלוננת אשר במצבה הגופני והמנטלי בעטייה של שכרותה באותו הלילה, כלל אינה מסוגלת לחשיבה ולשיקול רציונלי. מצבה הפיזי אינו מאפשר לה לשקול בצורה סבירה ומאוזנת מהי הפעולה הנדרשת לטובתה, ולראות את המציאות לפיה הגעה בטוחה ומהירה ככל האפשר הביתה, עדיפה לטווח הרחוק, על פני רצונה המיידית ובמידה מסויימת הבלתי נשלט, להשתטח על הרצפה מחמת ערפול החושים בו היתה נתונה ותשישותה הגופנית.

ב"כ המאשימה נתלה בסיכומיו בעדויות עדי הראיה ובעובדה כי בדו"ח הפעולה ת/2 מציין השוטר טדז'יקוב כי שמע את העדה צועקת "הוא הרביץ לי", כמשיטות את הקרקע מתחת לגרסת המתלוננת והנאשם באשר לנסיבות האירוע.

בהקשר זה אומר מייד כי לא הוטל שום ספק במהימנות גרסאות עדי הראיה ואין ספק שתיארו את שראו.

אלא שגם אם אלה האחרונים פירשו את מראה עיניהם כתקיפה, אין בכך כדי לשלול את גרסת הנאשם והמתלוננת.

בהחלט ייתכן שאדם הצופה באירוע מהצד יחוה את האירוע כמעשה תקיפה בשל העובדה כי מופעל כח נגד אדם בניגוד לרצונו - וכך היו פני הדברים.

אלא שאותם עדי ראיה לא היו מודעים ולא יכלו להיות מודעים לאשר עמד מאחורי הפעלת הכח והצדיק את אותה הפעלת כח.

אשר לאמרת המתלוננת לשוטר, מדובר באמרה אחת יחידה ובודדה עליה לא חזרה המתלוננת יותר לא בחקירתה במשטרה ולא בעדותה בבית המשפט.

יתר על כן, המתלוננת לא הכחישה כי המשפט נאמר מפיה, אלא הסבירה כי הדברים נאמרו מפיה כשאלה: "כשהגיעה ניידת והוא התחיל לשאול אותי אני אמרתי לו כאילו בשאלה "הוא מרביץ לי?...."

הוא מרביץ לי? הוא אף פעם לא נגע בי אין דבר כזה".

הסבר המתלוננת בענין זה לא נסתר ולא עורער ע"י המאשימה.

מכאן שאין בעובדות עליהם הצביע ב"כ המאשימה כדי לפגוע ו/או אפילו לסדוק בגרסתם המהימנה, המוצקה והחד-משמעית של המתלוננת (שהיא היא עדת התביעה המרכזית) ושל הנאשם.

מכל האמור אני קובעת כי הנאשם אכן הפעיל כח כנגד המתלוננת בניגוד לרצונה, אלא שהיה לו צידוק לנקיטה בכח שכזה בנסיבות שנוצרו. המדובר בשימוש בכח סביר ומידתי שהיה נחוץ ולא גרם למתלוננת לחבלה ו/או נזק כלשהו.

לנאשם באותה סיטואציה לא היתה אפשרות אחרת והוא לא עשה יותר ממה שסביר ונחוץ היה לעשותו.

בנסיבות בהן היה לנאשם צידוק לנהוג בכח, לא הוכחה תקיפה במובנה הפלילי ולפיכך החלטתי לזכות את הנאשם.

המזכירות תשלח העתק הכרעת הדין לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, 29 ספטמבר 2014, בלשכתי, בהעדר הצדדים